

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/22/2025
Identifikačné číslo spisu:	6120206841
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6120206841.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Ivie Čelkovej, v spore žalobcu ARAMIS Správa bytov s.r.o., so sídlom Hlavná 108, 951 82 Červený Hrádok, IČO: 45 678 502, zastúpeného Advokátska kancelária OLŠOVSKÝ, spol. s r.o., so sídlom G. Švéniho 6, 971 01 Prievidza, IČO: 50 595 652, proti žalovanému BYTREAL Tlmače s.r.o., so sídlom Kotlárska 2, 935 21 Tlmače, IČO: 34 100 733, zastúpenému advokátkou JUDr. Janou Ondrášikovou, so sídlom Ul. F. Hečku 34/A, 934 01 Levice, o zaplatenie 23.210,-- eur s príslušenstvom, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7Cob/89/2023, v konaní o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením sporu Krajským súdom v Nitre, takto

rozhodol:

Na konanie o odvolaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 7Cob/89/2023 je p r í s l u š n ý Krajský súd v Nitre.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací listom z 19. septembra 2023 (č. l. 1935 spisu) postúpil spor Krajskému súdu v Bratislave ako súdu funkčne príslušnému na rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 16Cb/19/2020-1863 z 24. júna 2022. Poukázal na čl. 4 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 40, § 43 ods. 1, § 34 ods. 1, 2 (v znení účinnom od 1. júna 2023), § 22, § 471c CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), § 3 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.) [ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“] a uviedol, že v danom spore ide o konanie o odvolaní, ktoré bolo začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, pričom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023 bol na konanie o odvolaní príslušný Krajský súd v Nitre. S účinnosťou od 1. júna 2023 je podľa § 34 ods. 2 písm. b) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch podľa § 22 písm. d) CSP príslušný Krajský súd v Bratislave, keďže prechodné ustanovenie § 471c výslovne neupravilo, že konanie o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 1. mája 2023 sa dokončí na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023. Dôvodiac uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len

„najvyšší soud“) sp. zn. 5Ndob/5/2023 zo 16. augusta 2023 (konkrétne bodmi 22., 28. a 29. odôvodnenia označeného uznesenia) Krajský súd v Nitre, majú za to, že v ňom vyslovené závery sú aplikovateľné aj v tomto obchodnoprávnom spore, dospel k záveru o funkčnej príslušnosti Krajského súdu v Bratislave.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „KS v Bratislave“) s postúpením sporu nesúhlasil a s vecou súvisiaci spis listom z 30. júla 2025 predložil najvyššiemu súdu na rozhodnutie podľa § 43 ods. 2 CSP, odôvodniac svoj nesúhlas tvrdením, že v konaní sa nejedná o obchodnoprávny spor. Argumentujúc názormi vyslovenými najvyšším súdom v uzneseniach sp. zn. 6Ndc/15/2019 z 11. decembra 2019, sp. zn. 1Ndob/17/2024 z 30. septembra 2024, napokon sp. zn. 5Ndob/5/2023 zo 16. augusta 2023, citujúc následne ustanovenia § 34 ods. 1, ods. 2 písm. b), § 22, § 40 v znení účinnom v čase podania žaloby a v znení účinnom od 1. júna 2023, § 471c CSP, a § 3 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z., Krajský súd v Bratislave poukázal na to, že predpokladom jeho funkčnej príslušnosti pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre je odvolacie konanie v obchodnoprávnom spore, ktorý predpoklad však v danom prípade splnený nie je, pretože v súdnej veci sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale o nárok občianskoprávnej povahy. Žalobca je správca bytového domu, vykonávajúci správu a zabezpečujúci jeho prevádzku v prospech vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome podľa Zmluvy o výkone správy uzavretej podľa zákona o vlastníctve bytov; žalovaným je predchádzajúci správca a nárok je uplatnený na základe § 8a ods. 2 tretej vety zákona o vlastníctve bytov. Medzi stranami sporu teda nevznikol žiaden obchodnoprávny vzťah (§ 261 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka), nejedná sa ani o absolútny obchod podľa § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka a nejde o zmluvu uzavretú podľa § 262 Obchodného zákonníka.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Nitre, podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti odvolacích súdov, posúdil dôvodnosť predloženého nesúhlasu s postúpením a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením sporu Krajským súdom v Nitre, je dôvodný.

4. Pri rozhodovaní o príslušnosti odvolacieho súdu, vychádzal najvyšší súd z nasledovnej relevantnej právnej úpravy (ak nie je ďalej uvedené inak, má sa na mysli znenie účinné od 1. júna 2023):

5. Podľa článku 17 ods. 1 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

6. Podľa § 34 ods. 1 CSP, ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

7. Podľa § 34 ods. 2 CSP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa

- a) § 22 písm. f) a a § 23 písm. f) a je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici,
- b) § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave,
- c) § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

8. Podľa § 36 ods. 1, 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

9. Podľa § 40 CSP (v znení účinnom od 1. júla 2023), súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávnych sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu.

10. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

11. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

12. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

13. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

14. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

15. Podľa § 471c CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

16. Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Krajského súdu v Nitre je mesto Nitra; jeho obvod tvoria obvody a) Okresného súdu Komárno, b) Okresného súdu Levice, c) Okresného súdu Nitra, d) Okresného súdu Nové Zámky.

17. Preskúmaním predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že žalobca - súčasný správca bytového domu na ulici Lipová 11 v Tlmačoch a zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov v označenom bytovom dome na základe Zmluvy o výkone správy uzavretej podľa ustanovení § 8 a nasl. zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, uplatňuje voči žalovanému nárok na zaplatenie 23.210,-- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 23.210,-- eur od 1. februára 2017 do zaplatenia, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 999,50 eura, ako aj náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že počnúc dňom 1. februára 2017 vykonáva správu označeného bytového domu, správu ktorého do označeného obdobia vykonával žalovaný. Keďže vlastníci bytov a nebytových priestorov ukončili so žalovaným spoluprácu, jeho činnosť ako správcu zanikla a hoci podľa § 8a ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, žalovaný mal previesť zostatok z majetku vlastníkov na účtoch v banke na účty nového správcu, žalovaný túto povinnosť nesplnil a ani napriek výzvam zostatok majetku na účet domu založený novým správcom nepreviedol.

18. Hlavnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom spore o príslušnosť posúdiť, je otázka povahy sporu, teda či ide o obchodnoprávny spor, ako tvrdil postupujúci Krajský súd v Nitre alebo o spor občianskoprávny, ako tvrdí predkladajúci Krajský súd v Bratislave. Súčasne je pre stanovenie príslušnosti súdu vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa domáha (viď uznesenie sp. zn. 4Ndob/4/2024 z 30. mája 2024). Zároveň platí, že v rámci posudzovania dôvodnosti nesúhlasu s postúpením veci a určenia príslušného súdu, podľa toho či ide o spotrebiteľský, obchodnoprávny, či občianskoprávny vzťah, nejde o prejedkovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o skutočnosti odôvodňujúce určenie príslušnosti súdu (v danom prípade funkčnej) ako podmienky konania všeobecného súdu (obdobne aj napr. sp. zn. 4Ndc/9/2022, sp. zn. 4Ndc/12/2022). Totožným názorom dôvodí aj predkladajúci Krajský súd v Bratislave, poukazujúc na názor najvyššieho súdu v ďalšom jeho rozhodnutí sp. zn. 6Ndc/15/2019 z 11. decembra 2019. Predkladajúci súd tiež dôvodí názorom vysloveným najvyšším súdom v uznesení sp. zn. 1Ndob/2024 z 30. septembra 2024; z označeného rozhodnutia vyplýva záver, že súhrn právnych pomerov, ktorý zákon o vlastníctve bytov upravuje a ktoré sa upínajú na vlastníctvo bytov a nebytových priestorov, má súkromnoprávnu povahu, ktorá sa spravuje Občianskym zákonníkom a ďalšími predpismi občianskeho práva.

19. Na to, aby určitý záväzkový vzťah spadol do množiny obchodnoprávných záväzkov, musí napĺňať kritériá stanovené v § 261 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „ObchZ“), prípadne si strany môžu v zmysle § 262 ObchZ dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 ObchZ, sa spravuje Obchodným zákonníkom.

20. Vychádzajúc z obsahu spisu, vzťah medzi žalobcom a žalovaným nemožno považovať za obchodnoprávny, nemožno ho podriaďiť ani pod ustanovenie § 261, ani § 262 ObchZ, pričom sa nejedná ani o spor podľa druhej časti ObchZ. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca je novým správcom bytového domu a koná v mene vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome v zmysle zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Žalovaný je bývalým správcou predmetného bytového domu. Vzťah medzi stranami sporu súvisí s výkonom správy daného bytového domu podľa zákona o vlastníctve bytov, resp. s jej ukončením a následným vysporiadaním sa bývalého správcu s vlastníkmi bytov a nebytových priestorov, resp. súvisí s povinnosťami bývalého správcu voči vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, v mene ktorých koná nový správca bytového domu (žalobca). Návrhom (žalobou) uplatnený nárok je potrebné klasifikovať ako nárok občianskoprávnej povahy. Samotný žalobca v návrhu na vydanie platobného rozkazu uviedol, že návrhom si neuplatňuje obchodnoprávny nárok, súčasne percentuálnu sadzbu úrokov z omeškania vyčíslil podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Napokon, ani samotný žalovaný v odpore nenamietol, že by sa spor mal prejednať ako obchodnoprávny.

21. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že v predmetnom spore rozhodol Okresný súd Levice rozsudkom zo dňa 24. júna 2022 č. k. 16Cb/19/2020-1863, ktorým konanie v časti o zaplatenie sumy vo výške 2.874,- - eur s prislúchajúcim prísľušenstvom zastavil (I. výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok), žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok), napokon IV. výrokom priznal Ing. JUDr. O. Z. LL.M. voči žalovanému nárok na náhradu trov spojených s písomnou výpoveďou svedka v rozsahu 100 %. Voči rozsudku žalobca dňa 14. júla 2022 podal elektronickým podaním odvolanie, ktoré bolo súdom prvej inštancie dňa 16. septembra 2022 predložené Krajskému súdu v Nitre ako súdu odvolaciemu. Krajský súd v Nitre o odvolaní nerozhodol a v súvislosti s novelou CSP, účinnou od 1. júna 2023 (ďalej aj „súdna reforma“), skúmajúc počas celého konania svoju funkčnú príslušnosť v odvolacom konaní (§ 40 veta pred bodkočiarkou CSP), postúpil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave ako súdu funkčne a kauzálnu príslušnému pre oblasť obchodnoprávných sporov.

22. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že odvolacie konanie vyvolané podaním odvolania v danom spore začalo pred zavedením tzv. novej súdnej mapy, t.j. pred 1. júnom 2023, ktorým dňom nadobudla účinnosť i novela CSP upravujúca zmeny v príslušnosti súdov v súvislosti s novou súdnou mapou a novou špecializáciou súdov. Z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR týkajúcich sa funkčnej príslušnosti odvolacích súdov v konaniach o odvolaniach v obchodnoprávných sporoch vyplýva, že po nadobudnutí účinnosti právnej úpravy v dôsledku zavedenia tzv. novej súdnej mapy, sa novelizované ustanovenia CSP o funkčnej a kauzálnu príslušnosti súdov účinné od 1. júna 2023 použijú aj na konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023. Uvedené vyplýva z princípu okamžitej aplikovateľnosti novelizovaných ustanovení CSP o funkčnej (i kauzálnu) príslušnosti súdov, nakoľko v prechodnom a záverečnom ustanovení § 471c CSP funkčná (i kauzálnu) príslušnosť (ako zachovaná) absentuje, teda nie je vyňatá z okamžitej aplikability novej procesnoprávnej úpravy. V právoplatne neskončených konaniach sa zachováva len vecná a miestna príslušnosť. To znamená, že na odvolacie konania v obchodnoprávných sporoch začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sú funkčne príslušné krajské sudy určené podľa úpravy CSP účinné od 1. júna 2023, a to výhradne Krajský súd v Banskej Bystrici, Krajský súd v Bratislave a Krajský súd v Košiciach (napr. sp. zn. 4Ndob/6/2023, 4Ndob/10/2023, 4Ndob/16/2023, ako i predkladajúcim súdom označené uznesenie sp. zn. 5Ndob/5/2023). Tieto tri krajské sudy sú špecializované na konania o odvolaniach podaných proti rozhodnutiam vydaným v obchodnoprávných sporoch všetkými súdmi prvej inštancie (nielen okresným či mestským súdom v sídle krajského súdu), spadajúcimi tak do obvodu týchto troch krajských súdov,

ako aj do obvodov vymenovaných v ust. § 22 písm. d) až h) CSP.

23. Predpokladom funkčnej príslušnosti menovaných troch krajských súdov je - ako je vyššie uvedené - odvolacie konanie v obchodnoprávnom spore, ktorá podmienka však v tu posudzovanom spore splnená nie je. Podľa názoru najvyššieho súdu, predmetný spor (t. č. v štádiu odvolacieho konania), nespadá pod žiadny z prípadov, ktorý by zakladal funkčnú príslušnosť Krajského súdu v Bratislave, tak ako sa mylne domnieva Krajský súd v Nitre, nakoľko nie je naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor. Pre naplnenie definície obchodného záväzkového vzťahu, a teda obchodnoprávneho sporu nepostačuje, ak na strane žalobcu a na strane žalovaného vystupujú obchodné spoločnosti (resp. fyzické osoby - podnikatelia), nakoľko rozhodujúca je právna povaha nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní. Ani okolnosť, že vec sa na súdoch nižších inštancií viedla ako zapísaná v registroch slúžiacich na zapisovanie obchodných vecí („Cb“ na súde prvej inštancie a „Cob“ na odvolacom súde), nič nemení na tej skutočnosti, že v predmetnom prípade o obchodnoprávny spor nejde.

24. Sumarizujúc vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením sporu Krajským súdom v Nitre je dôvodný, preto rozhodol, že súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie o odvolaní žalobcu je Krajský súd v Nitre, do ktorého obvodu patrí Okresný súd Levice, ktorý konal a rozhodoval ako súd prvej inštancie (§ 34 ods. 1 CSP) a v obvode ktorého má adresu sídla žalovaný (§ 13, § 15 ods. 1 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.